

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA KUHITIMU KIDATO CHA NNE

015/1

ELIMU YA DINI YA KIISLAMU 1

(For Both School and Private Candidates)

Muda: Saa 3

MAJIBU

Mwaka: 2014

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B, C na D zenye jumla ya maswali matano.
2. Jibu maswali yote
3. Kila swali lina alama 20

maktaba.tetea.org

1. Chagua jibu sahihi katika kipengele (i) – (x) kisha andika herufi yake katika kijitabu chako cha kujibia.

(i) Maelezo yapi yanatoa maana ya Hadith za Mtume (s.a.w)?

A Simulizi (mapokeo) au taarifa juu ya Mtume (s.a.w)

B Taarifa juu ya mwenendo wa Mtume (s.a.w)

C Simulizi juu ya yale aliyoyaagiza Mtume (s.a.w) yafanywe na aliyoyakataza

D Habari za Mtume (s.a.w) zilizosimuliwa na masahaba wake

E Taarifa na simulizi za masahaba ambazo Mtume (s.a.w) aliziusia.

Jibu: A

Maelezo:

Simulizi au mapokeo ni maelezo sahihi ya Hadith za Mtume (s.a.w) kwa sababu hadithi zinajumuisha matendo, kauli, na ridhaa za Mtume zilizopokewa kutoka kwa masahaba. Chaguo B linaeleza sehemu ndogo tu ya maana ya Hadith. Chaguo C ni sahihi kwa sehemu, lakini linaacha sehemu nyingine za Hadith kama ridhaa ya Mtume. Chaguo D linaeleza masahaba, sio kiini cha Hadith. Chaguo E linazungumzia masahaba, si Hadith za Mtume moja kwa moja.

(ii) Kauli inayoonyesha matumizi mabaya ya neno "Sunnah" ni

A Dawa za Sunnah

B Swala za Sunnah

C Funga za Sunnah

D Sunnah za kuoa

E Sunnah za udhu.

Jibu: A

Maelezo:

"Dawa za Sunnah" ni matumizi mabaya kwa sababu Sunnah haimaanishi dawa, bali ni mwenendo wa Mtume unaopaswa kuigwa. Chaguo B hadi E zinahusiana na matendo ya Sunnah ya kweli, kama vile Swala za Sunnah au Funga za Sunnah, na hivyo si matumizi mabaya ya neno hilo.

(iii) Njia kuu zilizotumika kuhifadhi Sunnah wakati wa Mtume ni

A Kuigiza na kukaa pamoja na Mtume

B Kuhifadhi vifuani na katika matendo

C Kwa maandishi na kuhifadhi vifuani

D Kuzifundisha na kuzisoma mara kwa mara

E Kusimulia na kufanya majadiliano.

Jibu: C

Maelezo:

Sunnah ilihifadhiwa kwa maandishi na kuhifadhiwa vifuani (akilini kwa kukariri). Njia hii ilihakikisha kuwa Sunnah haikupotea. Chaguo A linaeleza mchakato wa kujifunza, lakini sio uhifadhi. Chaguo B linaeleza uhifadhi wa vifuani pekee, na D na E ni mbinu za kusambaza, si kuhifadhi.

(iv) Maelezo yanayoonesha tofauti kati ya hadithi Qudsiyyah na hadithi Nabawiyyah ni

- A Qudsiyyah zimo katika vitabu wakati Nabawiyyah zimo vifuani
- B Qudsiyyah zipo nyingi zaidi katika vitabu vya hadithi kuliko Nabawiyyah
- C Nabawiyyah ni kauli ya Allah wakati Qudsiyyah ni mawazo ya Mtume
- D Qudsiyyah ina Matn ya Qur'an wakati Nabawiyyah ina Matn ya Mtume
- E Nabawiyyah ni mashuhuri zaidi kuliko Qudsiyyah.

Jibu: D

Maelezo:

Qudsiyyah ina Matn ya Allah ambayo si sehemu ya Qur'an, wakati Nabawiyyah inaeleza maneno na matendo ya Mtume. Chaguo A na B hayako sahihi kwani zote zinaweza kupatikana vifuani au vitabuni. Chaguo C ni kosa kwani Nabawiyyah ni kauli ya Mtume. Chaguo E ni sahihi kwa sehemu, lakini haielezi tofauti kuu.

(v) Hadithi sahihi zaidi ni ile iliyonukuliwa kutoka kitabu cha

- A Sahih Bukhari na at-Tirmidh
- B Sahih Bukhari na Sahih Muslim
- C Sahih Muslim na Sunan Abu Daud
- D Sunan Abu Daud na Musnad ya Ibn Hambal
- E At-Tirmidh na Sunan ya Ibn Majah.

Jibu: B

Maelezo:

Sahih Bukhari na Sahih Muslim ni vitabu sahihi zaidi kwa sababu waandishi walizingatia vigezo vikali vya usahihi wa wapokezi. Chaguo A lina Tirmidh ambayo haina usahihi wa kiwango cha Bukhari na Muslim. Chaguo C hadi E hayafikii vigezo vya usahihi vilivyowekwa na Sahih Bukhari na Muslim.

(vi) Kufuata Sunnah ni wajibu kwa kila Muislamu kwa sababu

- A ya kusimamisha Uislamu katika jamii
- B ni msingi wa kwanza wa sheria ya Kiislamu
- C ni sheria ya Allah (s.w) yenye kugusa nyanja zote za maisha
- D ni hoja chochote kwa Uislamu wa watu
- E kunamfanya mtu kuwa mcha Mungu.

Jibu: C

Maelezo:

Sunnah ni chanzo cha pili cha sheria ya Kiislamu baada ya Qur'an, na inatoa mwongozo wa kina kwa maisha ya Muislamu. Chaguo A ni sahihi kwa sehemu, lakini halielezei wajibu wa Sunnah kikamilifu. Chaguo B ni kosa kwa sababu msingi wa kwanza ni Qur'an. Chaguo D na E ni matokeo ya kufuata Sunnah, lakini si sababu ya msingi ya wajibu wake.

5. Chagua neno au kifungu cha maneno (i) – (xxx) ili kukamilisha kauli (a) – (o) kwa usahihi. Maneno au vifungu vya maneno vinaweza kutumika zaidi ya mara moja.

(a) Mnafiki ajulikanae kwa jina la _____ alieneza fitna kubwa katika Uislamu wakati wa Ukhalifa wa _____.

Jibu: Abdallah bin Sabaa, Uthman (r.a).

(b) Mama yake Is-haqa (a.s) alijulikana kwa jina la _____ wakati mama wa Ismail (a.s) alitwa _____.

Jibu: Sarah, Hajrah.

(c) Katika ukumbi wa Thaqifah Bani Saidah, _____ na Saad bin Ubaidah walimpendekeza _____ ili ashike ukhalifa wa dola ya Kiislamu.

Jibu: Abu Bakar (r.a), Umar (r.a).

(d) Tunatakiwa kujihadhari na _____ kwani hadaa zake ziliwafanya _____ wakavunja amri ya Allah (s.w).

Jibu: Ibilisi, Adam (a.s) na Hawa.

(e) Israa na _____ ni safari ya Mtume (s.a.w) iliyofanyika mwaka wa 12 H chini ya uongozi wa _____.

Jibu: Miraj, Allah (s.w).

(f) Nabii _____ alitumwa kwa watu wa _____ waliokithiri katika kupunjwa mizani.

Jibu: Shuayb (a.s), Madina.

(g) Nabii _____ alikabiliana na mfalme _____ kwa hoja katika kuonesha upekee wa Allah (s.w).

Jibu: Ibrahim (a.s), Namrud.

(h) Kukataa _____ na kumuua ngamia wa _____ kwa jeuri kulisababisha kuangamizwa kwa watu wa Thamud.

Jibu: Imani, Fat-ha-Makkah.

(i) _____ ni mtoto wa _____ aliyezaliwa wakati wazazi wake wote wawili wakiwa wazee sana.

Jibu: Is-haqa, Ibrahim (a.s).

(j) Kuuwawa kwa _____ ilikuwa ni matokeo ya fitina iliyoanzishwa na _____ ambaye alikuwa Myahudi aliyesilimu uongo.

Jibu: Uthman (r.a), Abdallah bin Sabaa.

(k) Mtume (s.a.w) aliikaa katika nyumba ya _____ pamoja na mkewe mjini Yathrib.

Jibu: Abu Ayyub (r.a).

(l) Vita vya ngamia ilikuwa ni mapambano kati ya jeshi lililoongozwa na _____ dhidi ya jeshi lililoongozwa na _____.

Jibu: Bibi Aysha (r.a), Ali (r.a).

(m) _____ ni mmoja wa wasomi mashuhuri aliyeandaa kitabu cha hadith kilichoitwa _____.

Jibu: Imam Malik bin Anas, Al-Muwatta.

(n) _____ ni kundi la harakati lililoasisiwa na mwanaharakati _____ kwa lengo la kuhuisha Uislamu nchini Misri.

Jibu: Jamiiat-al-Islamy, Shahid Hassan Al-Bannah.

(o) _____ ni kikundi cha kuhuisha Uislamu kilichoanzishwa na kuendesha harakati za Kiislamu chini ya _____ nchini Pakistan.

Jibu: Ikhwanul-Muslimin, Sayyid Abul-Ala Maududi.